

СУБ'ЄКТИ ІНІЦІЮВАННЯ ПИТАННЯ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЗОВУ ШЛЯХОМ ЗУПИНЕННЯ ДІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОГО АКТА АБО НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО АКТА

Мета. Визначити проблеми, пов'язані з нормативним встановленням суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів (індивідуальних актів або нормативно-правових актів) суб'єктів владних повноважень та запропонувати шляхи їх вирішення.

Методи. За допомогою спеціального формально-логічного методу було досліджено питання щодо дотримання вимог принципу правової визначеності під час нормативного закріплення суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень. Завдяки таким загальнотеоретичним методам, як аналіз, синтез, узагальнення та моделювання, було виявлено законодавчі помилки при встановленні суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення позову та сформовано пропозиції щодо їх виправлення.

Результати. У статті проаналізовано положення Кодексу адміністративного судочинства України в частині суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень. Крізь призму наукових позицій та судової практики досліджено питання про те, чи адміністративний суд та усі учасники справи (позивач, відповідач, треті особи та особи, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб) є реальними носіями процесуального права на забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень.

Висновки. Доведено, що законодавцем всупереч принципу правової визначеності не передбачено усіх суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення адміністративного позову. Зазначено про те, що положення ч. 1 ст. 150 КАС України та ч. 2 ст. 150 КАС України вступають у колізію між собою. Ця колізія полягає у тому, що частиною першою вказаної статті імперативно встановлено, що суб'єктами ініціювання питання щодо забезпечення позову є виключно учасники справи та адміністративний суд, а частиною другою до суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення позову також віднесено особу, яка, хоч і може набути процесуального статусу учасника справи (позивача), однак ще його не набула. Обґрунтовано, що законодавець, віднісши відповідача та третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору на стороні відповідача як учасників справи до суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення адміністративного позову, не врахував правову природу цього процесуального інституту. Обґрунтовано, що наділення адміністративного суду правом на забезпечення позову з власної ініціативи відповідає специфіці адміністративного судочинства. Запропоновано внесення змін до ч. 1 ст. 150 Кодексу адміністративного судочинства України, які покликані вичерпно закріпити коло суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення позову, що вдосконалисть процесуальний порядок реалізації інституту забезпечення адміністративного позову.

Ключові слова: адміністративне судочинство, адміністративний суд, публічно-правовий спір, публічний інтерес, суб'єкт владних повноважень.

Владислав Кузьмич,

аспірант кафедри
адміністративного
та фінансового права

Львівського

національного

університету

імені Івана Франка

orcid.org/0000-0001-7803-5834

kuzmych7771@gmail.com

1. Вступ

Положення Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС України) мають відповідати вимогам принципу правової визначеності, який покладає на законодавця обов'язок правильно та вичерпно закріплювати суб'єктів ініціювання тих чи інших процесуальних прав. Питання щодо дотримання вимог зазначеного принципу під час нормативного закріплення суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень є дещо дискусійним та обумовлює актуальність теми цього наукового дослідження.

Об'єктом дослідження є правовідносини, які виникають в процесі ініціювання питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень.

Предметом дослідження є види суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень.

Вивчення питання забезпечення позову в адміністративному судочинстві прослідковується в наукових працях С.А. Марцинкевича (Марцинкевич, 2021), Н.П. Побережної (Побережна, 2021), О.В. Джуринаського (Джуринський, 2015), І.В. Діордіци (Діордіца, 2012), І.Р. Любавської (Любавська, 2017), В.А. Сьоміної (Сьоміна, 2007) та інших вчених. Однак проблематика, яка стосується правильного та точного визначення суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень, не зазнала комплексного та вичерпного дослідження.

Метою статті є визначити проблеми, пов'язані з нормативним встановленням суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів (індивідуальних актів або нормативно-правових актів) суб'єктів владних повноважень та запропонувати шляхи їх вирішення.

Для досягнення вказаної мети було визначено такі завдання дослідження: 1) виокремити проблемні аспекти нормативного закріплення суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень; 2) сформулювати шляхи вирішення виділених проблем у рамках визначення напрямків удосконалення положень КАС України у цій сфері.

Методологічною основою дослідження стали спеціальні та загальнотеоретичні методи. За допомогою спеціального формально-логічного методу було досліджено питання щодо дотримання вимог принципу правової визначеності під час нормативного закріплення суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень. Завдяки таким загальнотеоретичним методам, як аналіз, синтез, узагальнення та моделювання було виявлено законодавчі помилки при встановленні суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення позову, та сформовано пропозиції щодо їх виправлення.

Наукова новизна цієї статті полягає в тому, що автором запропоновано доповнити главу 10 розділу I КАС України таким додатковим суб'єктом, як «особа, яка може набути статусу позивача», та виключити з переліку суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення позову таких учасників справи як відповідача та третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору на стороні відповідача. Внесення в національне законодавство запропонованих змін допоможе вдосконалити процесуальний порядок застосування інституту забезпечення позову та механізм реалізації завдання адміністративного судочинства.

2. Законодавче закріплення суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень

Нормативними приписами ч. 1 ст. 150 КАС України встановлено, що «суд за заявою учасника справи або з власної ініціативи має право вжити визначені цією статтею заходи забезпечення позову» (Кодекс адміністративного судочинства України, 2005). Аналіз змісту вищезазначеної правової норми дає підстави для висновку, що суб'єктами ініціювання питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень є усі учасники справи та адміністративний суд. Доцільно зазначити, що правильність та об'єктивність вищенаведеної позиції законодавця є дещо дискусійною та потребує дослідження через аналіз наукових думок та судової практики.

3. Учасники справи як суб'єкти ініціювання питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень

Зі змісту ст. 42 КАС України випливає, що термін «учасники справи» включає в себе такі три групи суб'єктів:

1. Сторони (позивач та відповідач). Відповідно до ч. 2 ст. 46 КАС України «позивачем в адміністративній справі можуть бути громадяни України, іноземці чи особи без громадянства, підприємства, установи, організації (юридичні особи), суб'єкти владних повноважень» (Кодекс адміністративного судочинства України, 2005). Зазначимо, що у правовій літературі усталеною є позиція, що позивач є центральним суб'єктом ініціювання питання щодо забезпечення адміністративного позову, зокрема шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень (Марцинкевич, 2021; Константи́й, 2015). Судова

практика свідчить, що підстав сумніватися у правильності та об'єктивності вищенаведеної наукової позиції немає, адже фізичні особи (громадяни України, іноземці, особи без громадянства) (Ухвала Чуднівського районного суду Житомирської області, 2021), юридичні особи (підприємства, установи, організації) (Ухвала Черкаського окружного адміністративного суду, 2021) та суб'єкти владних повноважень (Ухвала Окружного адміністративного суду міста Києва, 2021), які набули процесуального статусу позивача, виступають основним суб'єктом ініціювання питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень.

З аналізу положень п. 9 ч. 1 ст. 4 та частин 4, 5 ст. 46 КАС України випливає, що відповідачем в адміністративній справі є суб'єкт владних повноважень, а у випадках, встановлених законом, й фізичні та юридичні особи, до яких направлена матеріально-правова вимога позивача. Однак вжиття визначеного п. 1 ч. 1 ст. 151 КАС України заходу забезпечення позову є можливим лише у справах, у яких відповідачем є суб'єкт владних повноважень, тобто суб'єкт, який видав (прийняв) оскаржуваний індивідуальний акт або нормативно-правовий акт.

На нашу думку, законодавець, віднісши відповідача як учасника справи до переліку суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення адміністративного позову, не врахував правову природу цього процесуального інституту. Аргументуючи нашу позицію, зазначимо, що адміністративні суди вживають заходи забезпечення позову, зокрема шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень для захисту прав, свобод та інтересів позивача або особи, яка може набути статусу позивача від порушень зі сторони відповідача або особи, яка може набути статусу відповідача. З огляду на це очевидним та незаперечним є висновок, що відповідач в адміністративній справі не є та не може бути суб'єктом ініціювання питання щодо забезпечення позову.

2. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору, та треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору на стороні позивача або відповідача. Варто вказати, що з приводу цих суб'єктів у правовій літературі немає однастайності та сформовано два відмінні за своїм змістом наукові підходи (вузький та широкий).

Представники першого наукового підходу (вузького) зазначають, що суб'єктом ініціювання питання щодо забезпечення позову, зокрема шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень, є лише треті особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору (Кузьменко, 2017; Кравчук, 2021).

Прихильники другого доктринального підходу (широкого) вказують, що суб'єктом ініціювання питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень є треті особи (Марцинкевич, 2021; Побережна, 2021). Тобто автори не здійснюють обмеження вищезазначеного процесуального права залежно від виду третьої особи та відносять до суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення адміністративного позову як третіх

осіб із самостійними вимогами, так і третіх осіб без самостійних вимог на стороні позивача або відповідача.

Враховавши вищенаведені наукові підходи, проаналізувавши положення КАС України та дослідивши судову практику, вважаємо за можливе сформулювати такі висновки з приводу вищенаведеної проблематики:

– треті особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору, є повноправним суб'єктом ініціювання питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень. Цю думку аргументуємо тим, що цей суб'єкт наділяється процесуальними правами позивача (ч. 1 ст. 51 КАС України), а відтак з метою дієвого виконання заявленої самостійної матеріально-правової вимоги і захисту своїх прав, свобод та інтересів може реалізовувати різні процесуальні права, зокрема право на забезпечення адміністративного позову;

– треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору на стороні позивача, є суб'єктом ініціювання питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень. Ця позиція обґрунтовується результатами аналізу судової практики, з яких вбачається, що у справах щодо захисту прав, свобод та інтересів викривачів корупції Національне агентство з питань запобігання корупції, що залучене як третя особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні позивача може ініціювати питання щодо вжиття визначеного п. 1 ч. 1 ст. 151 КАС України заходу забезпечення позову.

– треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору на стороні відповідача не є суб'єктом ініціювання питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень. Цей висновок є логічним умовиводом сформованої вище наукової позиції, що відповідач як сторона та один з головних учасників адміністративної справи не є та не може бути суб'єктом ініціювання питання щодо забезпечення позову.

3. Органи та особи, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб. Правовими приписами ч. 1 ст. 54 КАС України встановлено, що органи та особи, які звертаються до адміністративного суду в інтересах інших осіб, мають процесуальні права й обов'язки особи, в інтересах якої вони діють, окрім права завершувати справу примиренням. Отже, суб'єкти, які подали адміністративний позов в інтересах інших осіб, набувають майже усіх процесуальних прав позивача, зокрема права ініціювати питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень.

Доцільно зазначити, що у науковій площині до суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення позову в інтересах інших осіб прийнято відносити лише прокурора (Марцинкевич, 2021; Рим, 2017). Вважаємо, що наукова думка про те, що прокурор є суб'єктом ініціювання питання щодо забезпечення позову, є обґрунтованою, оскільки вона узгоджується із нормативними приписами

ч.ч. 3, 4, 5 ст. 53 КАС України, що регламентують процесуальні форми участі прокурора в адміністративному судочинстві, та сформованою судовою практикою, яка свідчить про те, що за ініціативою прокурора, який подав позов в інтересах громадянина або держави, адміністративні суди досить часто забезпечують позов шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень. Однак позиція вчених, що прокурор є єдиним суб'єктом ініціювання питання щодо забезпечення позову в інтересах інших осіб, є дещо дискусійною з огляду на наступні доводи.

Положеннями ч. 1 ст. 53 КАС України встановлено, що суб'єктами, які мають право звертатися до адміністративного суду в інтересах інших осіб, є такі: 1) Уповноважений Верховної Ради України з прав людини; 2) державні органи; 3) органи місцевого самоврядування; 4) фізичні та юридичні особи. Тобто, окрім державного органу – прокуратури, право подавати адміністративний позов в інтересах інших осіб мають й інші суб'єкти, які в силу приписів ч. 1 ст. 54 КАС України наділяються різними процесуальними повноваженнями, зокрема повноваженням порушувати перед адміністративним судом питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень. На об'єктивність зазначеної наукової позиції також вказує судова практика. Наприклад, у межах адміністративної справи № 813/2205/14 за ініціативою органу опіки та піклування Галицької районної адміністрації Львівської міської ради, що діяла в інтересах малолітньої дитини, було забезпечено позов шляхом зупинення дії постанови державного виконавця про відкриття виконавчого провадження (Ухвала Львівського окружного адміністративного суду, 2014).

Отже, проведені дослідження дає підстави констатувати, що учасниками справи, які є реальними суб'єктами ініціювання питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень, є такі: 1) позивач; 2) треті особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору; 3) треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору на стороні позивача; 4) органи та особи, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб. На нашу думку, нормативне віднесення відповідача та третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору на стороні відповідача, до суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення адміністративного позову є законодавчою помилкою, яка потребує усунення шляхом внесення відповідних змін до ч. 1 ст. 150 КАС України.

4. Адміністративний суд як суб'єкт ініціювання питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень

Особливістю адміністративного судочинства є те, що в ньому, на відміну від цивільного та господарського судочинства, суд може виступати ініціатором питання щодо забезпечення позову, зокрема шляхом зупинення дії актів суб'єктів

владних повноважень. Варто вказати, що така особливість адміністративного судочинства неоднозначно сприймається у наукових колах, оскільки має як противників, які вказують, що «наділення суду правом за власною ініціативою вживати заходи забезпечення позову є нелогічним та невиправданим» (Марцинкевич, 2021), так і прихильників, які констатують, що «надання суду права ініціювати вжиття заходів забезпечення адміністративного позову врівноважує можливості позивача та відповідача (суб'єкта владних повноважень) та враховує чинник «публічного інтересу» в адміністративних справах» (Кравчук, 2021).

На наше переконання, віднесення суду до суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення позову обумовлюється специфікою адміністративного судочинства, в межах якого, на відміну від цивільного та господарського судочинства, діє принцип офіційного з'ясування всіх обставин справи. «Особливість цього принципу проявляється у тому, що під час вирішення публічно-правового спору адміністративний суд займає активну позицію» (Кузьмич, 2021). Активна позиція проявляється у тому, що на адміністративний суд покладається обов'язок вжити визначені законом заходи, необхідні для з'ясування всіх обставин у справі (витребування доказів з власної ініціативи), та забезпечити недопущення порушення або негайне припинення порушення прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб (вжиття заходів забезпечення позову з власної ініціативи).

З вищенаведеного доходимо висновку, що надання суду процесуального повноваження вживати заходи забезпечення позову з власної ініціативи є додатковою гарантією реалізації завдання адміністративного судочинства, а не помилкою законодавця. Однак доцільно зазначити, що адміністративний суд вкрай рідко виступає суб'єктом ініціювання питання щодо забезпечення адміністративного позову, що ускладнює механізм захисту прав, свобод та інтересів особи від порушень із боку суб'єктів владних повноважень.

5. Пропозиції щодо вдосконалення положень КАС України в частині суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень

Частиною 2 ст. 150 КАС України передбачено можливість забезпечення позову ще до пред'явлення позову. Таким чином, зі змісту цієї норми випливає, що суб'єктом ініціювання питання щодо забезпечення позову може виступати особа, яка ще не подала до суду адміністративний позов та не набула процесуального статусу учасника справи (позивача). Це дає підстави стверджувати про колізію між собою положень ч. 1 ст. 150 КАС України та ч. 2 ст. 150 КАС України. Ця колізія полягає у тому, що частиною першою вказаної статті імперативно встановлено, що суб'єктами ініціювання питання щодо забезпечення позову є виключно учасники справи та адміністративний суд, а частиною другою до суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення позову також віднесено особу, яка, хоч і може набути процесуального статусу учасника справи (позивача), однак ще його не набула.

Доцільно зазначити, що вищенаведена недосконалість КАС України призводить до того, що адміністративні суди помилково та безпідставно ототожнюють процесуальний статус «осіб, які виступають ініціаторами питання щодо забезпечення позову до подання позовної заяви», із процесуальним статусом «учасника справи (позивача)». Прикладом є ухвала Херсонського окружного адміністративного суду від 25.06.2020 року у справі № ЗП-16/20, якою постановлено забезпечити позов до подання позовної заяви шляхом зупинення дії пункту 3 Рішення Херсонської міської ради від 11.06.2020 року за № 2389 «Про зобов'язання ОСОБА_1 зупинити незаконні будівельні роботи та привести об'єкт нерухомості у первинний стан». Аргументуючи свою ухвалу, адміністративний суд зазначив, що «позивачем доведено реальність ускладнення виконання рішення суду у випадку задоволення судом позовних вимог ОСОБА_1 до Херсонської міської ради про скасування рішення від 11.06.2020 за № 2389, а також загрози для своїх прав та інтересів, що полягає у знесенні споруд та понесенні позивачем матеріальних витрат» (Ухвала Херсонського окружного адміністративного суду, 2020).

Таким чином, з метою запобігання виникнення вищенаведених випадків, за яких суди дещо недосконало тлумачать та застосовують приписи КАС України в частині реалізації інституту забезпечення позову, пропонуємо доповнити главу 10 розділу I КАС України таким додатковим суб'єктом як «особа, яка може набути статусу позивача». Зазначимо, що такі зміни допоможуть вдосконалити процесуальний порядок реалізації інституту забезпечення позову, оскільки, по-перше, усунуть колізію між ч. 1 та ч. 2 ст. 150 КАС України, по-друге, підвищать ступінь правової визначеності положень КАС України, адже в межах однієї частини відповідної статті буде окреслено все коло суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення позову в адміністративному судочинстві.

Також із метою уніфікації термінології, що буде сприяти легкому з'ясуванню змісту правових норм та ефективній реалізації адміністративного судочинства, пропонуємо доповнити ч. 1 ст. 4 КАС України «Визначення термінів» новим пунктом 8-1 такого змісту: «Особа, яка може набути статусу позивача, – це суб'єкт, який наділяється визначеними цим Кодексом процесуальними правами та обов'язками ще до моменту подання позовної заяви».

Для об'єктивного та вичерпного закріплення суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення позову пропонуємо внести зміни до ч. 1 ст. 150 КАС України та викласти положення цієї правової норми в такій редакції: «Суд за заявою учасника справи (позивача; третіх осіб, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору; третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору на стороні позивача; органів та осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб) або особи, яка може набути статусу позивача, а також з власної ініціативи має право вжити визначені частиною першою статті 151 цього Кодексу заходи забезпечення позову».

6. Висновки

У процесі дослідження здійснено виокремлення проблем правового регулювання питання, яке стосується суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень. Серед основних проблем зазначеної категорії виділено, зокрема, такі: неповне законодавче закріплення суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень; неврахування правової природи інституту забезпечення позову під час нормативного віднесення відповідача та третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору на стороні відповідача, до суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень.

Обґрунтовано, що внесення відповідних змін до ч. 1 ст. 150 КАС України допоможе об'єктивно та вичерпно закріпити коло суб'єктів ініціювання питання щодо забезпечення позову, що значно вдосконалисть процесуальний порядок здійснення адміністративного судочинства.

Список використаних джерел:

1. Джуринський О. В. Деякі питання забезпечення адміністративного позову. Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. 2015. № 2. С. 54–58.
2. Діордіца І. В. Забезпечення позову в адміністративному судочинстві України. Бюлетень Міністерства юстиції України. 2012. № 3. С. 55–61.
3. Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України від 06.07.2005 р. № 2747-IV. Відомості Верховної Ради України. 2005. № 35–36, № 37. Ст. 446.
4. Константий О. В. Захист прав фізичних та юридичних осіб в адміністративному судочинстві: проблеми теорії і практики : дис. ... д-ра юрид. наук. Харків, 2015. 415 с.
5. Кравчук О. В. Щодо суб'єктів ініціювання забезпечення позову в адміністративному судочинстві. Теорія та практика сучасної юриспруденції : матер. наук.-практ. конф. (30.05.2021 р.). Ч. 2. Харків. 2021. С. 334–336.
6. Кузьменко А. І. Треті особи в адміністративному процесі : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2017. 20 с.
7. Кузьмич В. В. Забезпечення адміністративного позову: особливості застосування принципу офіційного з'ясування всіх обставин у справі. Вісник Львівського університету. Серія юридична. 2021. № 72. С. 73–79.
8. Любавська І. Р. Негативні наслідки зловживання недобросовісними учасниками ринку експортно-імпортних операцій правом на забезпечення позову в адміністративному процесі. Судова апеляція. 2017. № 4. С. 23–30.
9. Марцинкевич С. А. Правові засади забезпечення позову в адміністративному судочинстві : дис. ... докт. філос. : 081 «Право». Київ, 2021. 238 с.
10. Побережна Н. П. Забезпечення адміністративного позову як спосіб захисту прав та інтересів фізичних і юридичних осіб : дис. ... канд. юрид. наук. Дніпро, 2021. 221 с.
11. Рим Т. О. Інститут забезпечення позову: новели законодавства. Право України. 2017. № 9. С. 137–145.
12. Сьоміна В. А. Забезпечення позову в адміністративному судочинстві. Державне будівництво та місцеве самоврядування. 2007. № 13. С. 105–111.
13. Ухвала Львівського окружного адміністративного суду від 13.03.2014. Справа

№ 813/2205/14. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/37597196> (дата звернення: 23.02.2022).

14. Ухвала Окружного адміністративного суду міста Києва від 07.12.2021. Справа № 640/35685/21. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/101728550> (дата звернення: 23.02.2022).

15. Ухвала Херсонського окружного адміністративного суду від 25.06.2020. Справа № 3П-16/20. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90027415> (дата звернення: 23.02.2022).

16. Ухвала Черкаського окружного адміністративного суду від 27.01.2021. Справа № 580/270/21. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/94456207> (дата звернення: 23.02.2022).

17. Ухвала Чуднівського районного суду Житомирської області від 22.07.2021. Справа № 294/918/21. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/98477865> (дата звернення: 23.02.2022).

References:

1. Dzhurynskyi, O. V. (2015). Deiaki pytannia zabezpechennia administratyvnoho pozovu [Some issues of securing an administrative claim]. *Naukovi zapysky Instytutu zakonodavstva Verkhovnoi Rady Ukrainy*. No. 2. Pp. 54–58 [in Ukrainian].

2. Diorditsa, I. V. (2012). Zabezpechennia pozovu v administratyvnomu sudochynstvi Ukrainy [Securing a claim in the administrative proceedings of Ukraine]. *Biuletен' Ministerstva iustytzii Ukrainy*, no. 3, pp. 55–61 [in Ukrainian].

3. Kodeks administratyvnoho sudochynstva Ukrainy [Code of Administrative Proceedings of Ukraine] from July 6, 2005 (2005). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR)*. No 35–36. No 37. Art. 446 [in Ukrainian].

4. Konstantyj, O. V. (2015). Zakhyst prav fizychnykh ta iurydychnykh osib v administratyvnomu sudochynstvi: problemy teorii i praktyky [Protection of the rights of individuals and legal entities in administrative proceedings: problems of theory and practice]. (Doctor's thesis). Kharkiv [in Ukrainian].

5. Kravchuk, O. V. (2021). Schodo sub'ektiv initsiiuvannia zabezpechennia pozovu v administratyvnomu sudochynstvi [Concerning the subjects of initiating securing a claim in administrative proceedings]. *Teoriia ta praktyka suchasnoi iurysprudentsii : mater. nauk.-prakt. konf.* (May 30, 2021). 2. Pp. 334–336 [in Ukrainian].

6. Kuzmenko, A. I. (2017). Treti osoby v administratyvnomu protsesi [Third persons in administrative procedure]. (PhD Thesis). Kyiv [in Ukrainian].

7. Kuzmych, V. V. (2021). Zabezpechennia administratyvnoho pozovu: osoblyvosti zastosuvannia pryntsyphu ofitsijnoho z'iasuvannia vsikh obstavyn u spravi [Securing an administrative claim: peculiarities of the application of the principle of official establishment of all circumstances in a case]. *Visnyk L'vivs'koho universytetu. Serii iurydychna*. No. 72. Pp. 73–79 [in Ukrainian].

8. Lubavska, I. R. (2017). Nehatyvni naslidky zlovzhyvannia nedobrosovisnymy uchasnykamy rynku eksportno-importnykh operatsij pravom na zabezpechennia pozovu v administratyvnomu protsesi [Negative consequences of abuse by unscrupulous participants in the market of export-import operations the right to secure a claim in the administrative process]. *Sudova apeliatsiia*. No. 4. Pp. 23–30 [in Ukrainian].

9. Martsynkevych, S. A. (2021). Pravovi zasady zabezpechennia pozovu v administratyvnomu sudochynstvi [Legal bases of securing a claim in administrative proceedings]. (PhD Thesis). Kyiv [in Ukrainian].

10. Poberezhna, N. P. (2021). Zabezpechennia administratyvnoho pozovu iak sposib zakhystu prav ta interesiv fizychnykh i iurydychnykh osib [Ensuring an administrative lawsuit as a way to protect the rights and interests of individuals and legal entities]. (PhD Thesis). Dnipro [in Ukrainian].

11. Rym, T. O. (2017). Instytut zabezpechennia pozovu: novelty zakonodavstva [Institute for Securing a Lawsuit: Novels of Legislation]. *Pravo Ukrainy*. No. 9. Pp. 137–145 [in Ukrainian].
12. S'omina, V. A. (2007). Zabezpechennia pozovu v administratyvnomu sudochynstvi [Securing a claim in administrative proceedings]. *Derzhavne budivnytstvo ta mistseve samovriadiuvannia*. No. 13. Pp. 105–111 [in Ukrainian].
13. L'vivs'kyj okruzhnyj administratyvnyj sud (2014). Ukhvala L'vivs'koho okruzhnoho administratyvnoho sudu vid 13.03.2014. Sprava No. 813/2205/14. Retrived from: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/37597196> [in Ukrainian].
14. Okruzhnyj administratyvnyj sud mista Kyieva (2021). Ukhvala Okruzhnoho administratyvnoho sudu mista Kyieva vid 07.12.2021. Sprava No. 640/35685/21. Retrived from: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/101728550> [in Ukrainian].
15. Khersons'kyj okruzhnyj administratyvnyj sud (2020). Ukhvala Khersons'koho okruzhnoho administratyvnoho sudu vid 25.06.2020. Sprava No. 3П-16/20. Retrived from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90027415> [in Ukrainian].
16. Cherkas'kyj okruzhnyj administratyvnyj sud (2021). Ukhvala Cherkas'koho okruzhnoho administratyvnoho sudu vid 27.01.2021. Sprava No. 580/270/21. Retrived from: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/94456207> [in Ukrainian].
17. Chudnivs'kyj rajonnyj sud Zhytomyr's'koi oblasti (2021). Ukhvala Chudnivs'koho rajonnoho sudu Zhytomyr's'koi oblasti vid 22.07.2021. Sprava No. 294/918/21. Retrived from: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/98477865> [in Ukrainian].

SUBJECTS OF INITIATING THE ISSUE OF SECURING A CLAIM BY SUSPENSION OF AN INDIVIDUAL ACT OR NORMATIVE LEGAL ACT

Vladislav Kuzmych,

*Postgraduate Student at the Department of Administrative and Financial Law
Ivan Franko National University of Lviv*

*orcid.org/0000-0001-7803-5834
kuzmych7771@gmail.com*

Purpose. *The objective of the article is to identify problems related to the regulatory establishment of the subjects of initiating the issue of securing a claim by suspending the acts (individual acts or normative legal acts) of subjects of imperious plenary powers and suggest ways to solve them.*

Methods. *A special formal-logical method has been applied in order to study the issue of compliance with the requirements of the principle of legal certainty in the normative consolidation of the subjects of initiating the issue of securing a claim by suspending the acts of the subjects of imperious plenary powers. By means of such general theoretical methods as analysis, synthesis, generalization and modelling, legislative errors in establishing a range of the subjects of initiating the issue of securing a claim have been identified, and suggestions to correct them have been made.*

Results. *The article analyses the provisions of the Code of Administrative Proceedings of Ukraine in terms of the subjects of initiating the issue of securing a claim by suspending the acts of the subjects of imperious plenary powers. Based on the analysis of scientific approaches and case law, the issue of whether the administrative court and all the parties of court proceedings (the plaintiff, the defendant, the third parties and the individuals granted by law to appeal to the court in the interests of others) are actual right holders to initiate the issue of securing a claim by suspending the acts of the subjects of imperious plenary powers has been investigated.*

Conclusions. *It has been proven that the legislator, contrary to the principle of legal certainty, does not provide for all the subjects of initiating the issue of securing an administrative claim. It has been noted that there is a collision between the provisions of part 1 and part 2 of art. 150 of the Code of Administrative Proceedings of Ukraine. This collision lies in the fact that part 1 of this article imperatively establishes that the subjects of initiating the issue of securing a claim are exclusively the parties of court proceedings and the administrative court, whereas part 2 also refers to the subjects of initiating the issue of securing a claim the individual who has not acquired the procedural status of a party of court proceedings (the plaintiff) yet, although may acquire it. It has been substantiated that the legislator, referring the defendant and the third parties who do not declare independent claims regarding the subject of the dispute on the part of the defendant as parties of court proceedings to the subjects of initiating the issue of securing an administrative claim, did not take into account the legal nature of this procedural institution. It has been substantiated that giving the administrative court the right to secure a claim on its own initiative corresponds to the specifics of administrative proceedings. It has been proposed to amend part 1 of art. 150 of the Code of Administrative Proceedings of Ukraine in order to comprehensively consolidate the range of subjects of initiation of the issue of securing a claim, which in turn will improve the procedure for implementing the institution of securing an administrative claim.*

Key words: administrative proceedings, administrative court, public-legal dispute, public interest, subject of imperious plenary powers.